

INTERNATIONAL MONETARY FUND

Public Information Notice

EXTERNAL RELATIONS DEPARTMENT

ការជូនព័ត៌មានជាសាធារណៈ (PIN) លេខ ៧/៩០

មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ

សំរាប់ការចែកចាយជាប្រញាប់

700 19th Street, NW

៣១ ខែ កក្កដា ២០០៧

Washington, D. C. 20431 USA

**មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) បញ្ជូនកិច្ចពិគ្រោះយោបល់
មាត្រាទី IV ឆ្នាំ 2007 ជាមួយប្រទេសកម្ពុជា**

នៅថ្ងៃទី 25 កក្កដា 2007 គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ (Executive Board) នៃមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) បានបញ្ជូនកិច្ចពិគ្រោះយោបល់មាត្រាទី IV ជាមួយប្រទេសកម្ពុជា^១ ។

ប្រវត្តិសង្ខេប

គោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចរឹងមាំអនុញ្ញាតអោយកម្ពុជាអនុវត្តន៍បាននូវកំណើនដ៏គួរអោយកោតសរសើរ និង ធ្វើការទន្ទ្រានលើភាពក្រីក្រ ។ គាំទ្រដោយគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ និង សារពើពន្ធដ៏ប្រុងប្រយ័ត្នដែល ពង្រឹងភាពទប់ទល់របស់សេដ្ឋកិច្ចប្រឆាំងនឹងការប៉ះទង្គិចដ៏ធំកំហុកនានា កំណើនជាមធ្យមលើសពី ៩ភាគរយ ចាប់តាំង ពីឆ្នាំ ២០០០ បានបង្កើនល្បឿននៅក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងទៅថ្មីៗនេះ ។ ដោយចង់ជាប់មួយផ្នែកដោយកំរិតដ៏ខ្ពស់ជាងធម្មតានៃ ដុល្លារបរិយកម្ម អតិផរណានៅតែស្ថិតនៅទាប ហើយការរៀបចំកិច្ចការឡើង ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក៏ដោយ កំណើននៅតែ មានមូលដ្ឋានចង្អុល ពីលើវិស័យកាត់ដេរ និង ទេសចរណ៍ ជាមួយវិស័យកសិកម្មដែលគ្រាន់តែរួមចំណែកដោយមាន ចិរភាពក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មីៗនេះ ។ អត្រានៃភាពក្រីក្រជាទូទៅបានថយចុះយ៉ាងគួរអោយកត់សំគាល់ ប៉ុន្តែជាមួយនឹងការកើន ឡើងនៃវិសមភាព ហើយអត្រានេះនៅតែខ្ពស់នៅតំបន់ជនបទ ។ វឌ្ឍនភាពនិងត្រូវតែបង្កើនល្បឿន ប្រសិនបើប្រទេស កម្ពុជាត្រូវសំរេចអោយបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ។

ការអនុវត្តន៍ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចក្នុងឆ្នាំ 2006 បានគួរអោយកោតសរសើរ ។ កំណើនក្នុងឆ្នាំ 2006 មាន 10¼ភាគរយផ្អែក

^១ ក្រោមមាត្រាទី IV នៃមាត្រានានារបស់កិច្ចព្រមព្រៀងនៃមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិតែងតែបើកការពិភាក្សាជាទ្វេភាគីនានាជាមួយសមាជិក រាល់មួយឆ្នាំម្តង ។ ក្រុមបុគ្គលិកធ្វើទស្សនកិច្ចនៅប្រទេសកម្ពុជា ប្រមូលព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ និង ពិភាក្សាជាមួយមន្ត្រីនានា អំពីគោលនយោបាយ និង ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច ។ ពេលត្រឡប់មកទីមាត់ការកណ្តាល បុគ្គលិករៀបចំរបាយការណ៍មួយ ដែលជាមូលដ្ឋាននៃការពិភាក្សាដោយគណៈកម្មការប្រតិបត្តិ ។ នៅពេល បញ្ចប់កិច្ចពិភាក្សា នាយកគ្រប់គ្រងដែលជាប្រធាននៃគណៈកម្មការ សង្ខេបទស្សនៈនានារបស់នាយកប្រតិបត្តិទាំងឡាយ ហើយរបាយការណ៍សង្ខេបនេះត្រូវបញ្ជូនទៅ រដ្ឋអំណាចរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ។ ការជូនព័ត៌មានជាសាធារណៈ (Public Information Notice – PIN) សង្ខេបទស្សនៈទាំងឡាយរបស់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិដូច ដែលបានបញ្ចេញនៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៧ ដោយផ្អែកលើរបាយការណ៍របស់បុគ្គលិក ។

ទៅលើកំណើនជាបន្តនៃវិស័យកសិកម្មបន្ទាប់ពីផលិតកម្មកសិកម្មដ៏ខ្ពស់បំផុតក្នុងឆ្នាំ 2005 និងការរីកដុះដាលនៃការនាំចេញ។ សំណង់ និង សេវាកម្ម ជាពិសេសវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ គាំទ្រសេដ្ឋកិច្ចទីក្រុងដ៏រស់រវើក។ អតិផរណាកើនឡើងបន្តិចនៅពេលថ្មីៗ នេះដោយសារតែការឡើងថ្លៃគ្រី និង ថ្លៃប្រេង ទោះបីយ៉ាងនេះក៏ដោយ អតិផរណាត្រូវសង្ឃឹមថានឹងស្ថិតនៅប្រហែល 4 ភាគរយ ដោយសន្មត់ថាតំលៃប្រេងពិភពលោកមានស្ថេរភាពជាទូទៅ ក្នុងកំឡុងពេលនេះរហូតដល់ដំណាច់ឆ្នាំ ។

ការនាំចេញសំលៀកបំពាក់ និង ទេសចរណ៍កើនឡើងលើសពី 20 ភាគរយក្នុងឆ្នាំ 2006 នៅពេលដែលការនាំចូលបាន កើនឡើងដោយសារកំណើនសេដ្ឋកិច្ចដ៏ខ្លាំងក្លា និង តំលៃប្រេងខ្ពស់ បង្កអោយមានឱនភាពគណនីចរន្តក្រៅប្រទេស (ដោយមិនគិតការផ្ទេរផ្លូវការ) ប្រមាណជា 7 ភាគរយនៃផលទុនជាតិ ។ ហិរញ្ញប្រទានក្រៅប្រទេសភាគច្រើនបាន មកពីជំនួយ និង ការវិនិយោគបរទេសផ្ទាល់ ដែលបានផ្តោតទៅលើវិស័យកាត់ដេរ ទេសចរណ៍ កសិកម្ម និង សំណង់ ។

គោលនយោបាយសារពើពន្ធនៅតែមានភាពប្រុងប្រយ័ត្នជាបន្ត ។ ឱនភាពសារពើពន្ធជាទូទៅក្នុងឆ្នាំ 2006 នៅតែមាន ស្ថិរភាព គឺប្រមាណ 3¼ ភាគរយនៃផលទុនជាតិ (ដោយមិនរាប់បញ្ចូលចំណូលលុបបំណុលដែលបានមកពីការកិច្ចផ្គត់ផ្គង់ លុបបំណុលពហុភាគី - Multilateral Debt Relief Initiative) ។ ការប្រមូលចំណូលបានលើសពីការសង្ឃឹមទុក ជាពិសេស ចំណូលមកពីពន្ធក្នុងស្រុក នៅពេលដែលចំណាយត្រូវបានទប់ នេះបានបណ្តាលអោយមានការកើនឡើងបន្ថែមទៀតនូវ ប្រាក់បញ្ញើធនាគាររបស់រដ្ឋាភិបាល និង ការកាត់បន្ថយដ៏ច្រើននៃ ចំណាយក្នុងស្រុកដែលកកស្ទះ ។ និន្នាការនេះបាន បន្តក្នុងកំឡុងដើមឆ្នាំ 2007 ។

តំរូវការរូបិយវត្ថុកំពុងបង្កើនឡើងដែលជំរុញអោយវិស័យហិរញ្ញវត្ថុដែលមានភាពដុល្លារូបនីយកម្មជាចម្បងអោយកើន ឡើង ។ រូបិយវត្ថុទូទៅ (Broad Money) កំពុងតែកើនឡើងប្រហែលជា 40 ភាគរយ ក្នុងមួយឆ្នាំ ឆ្លុះបញ្ចាំងជា ចម្បងនូវការកើនឡើងនានានៃប្រាក់បញ្ញើដែលស្ទើរតែទាំងអស់ជាដុល្លា ។ កំរិតទៅអោយវិស័យឯកជនដែលជាដុល្លាដែរ កំពុងតែរីកដុះដាលលឿនជាងទៀត ប៉ុន្តែកិរិយានៅតែទាបណាស់ គឺប្រមាណតែ 12 ភាគរយនៃផលទុនជាតិប៉ុណ្ណោះ ។

អត្រាប្តូរប្រាក់មានស្ថិរភាព ហើយកំណើននៃទុនបំរុងមានភាពរឹងមាំ ។ ប្រាក់រៀលនៅតែមានស្ថិរភាពជាទូទៅទាំងក្នុង ករណីទ្វេភាគី និង ពហុភាគី ជាមួយនឹងការកើនតំលៃបន្តិចនៅដើមឆ្នាំ 2007 ។ ការកើនឡើងនៃតំរូវការរបស់ប្រាក់ រៀល មួយផ្នែកដោយសារតែមានភាពល្អប្រសើរក្នុងការគោរពតាមការបង់ពន្ធ បានអនុញ្ញាតិអោយធនាគារជាតិនៃ កម្ពុជាទិញប្រាក់ដុល្លារបានច្រើនជាងការរំពឹងទុក ។ ទុនបំរុងរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាឥឡូវនេះមានលើសពី 1.2 ពាន់លានដុល្លា ទោះបីជាមានការកើនឡើងបន្តិចនៃបំណុលក្រៅប្រទេសដែលកកស្ទះដែលជាប់ទាក់ទងទៅនឹង បំណុលចាស់មិនទាន់ដោះស្រាយរួច ជំពាក់សហរដ្ឋអាមេរិក និង ប្រទេសរុស្ស៊ី ។

ភាពជឿនលឿនមាននៅក្នុងកំណែទម្រង់វេទនាសម្ព័ន្ធនានា ប៉ុន្តែការងារដែលត្រូវធ្វើនៅមានច្រើនទៀត ។ ការខំប្រឹងប្រែង ក្នុងវិស័យសារពើពន្ធ និង ហិរញ្ញវត្ថុកំពុងតែចេញផ្ទៃផ្តុំជាមួយនឹងសមិទ្ធផលដ៏គួរអោយកត់សំគាល់ក្នុងការអនុវត្តន៍ នីតិវិធីចំណាយ និង គណនេយ្យរដ្ឋាភិបាលថ្មី ពង្រឹងបទបញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ននានាសំរាប់វិស័យធនាគារ ។ ទោះបីជាយ៉ាង នេះក្តី វឌ្ឍនភាពក្នុងការកែទម្រង់ច្បាប់ និង តុលាការមានភាពយឺតយ៉ាវច្រើន ។ កិច្ចខំប្រឹងប្រែងដើម្បីពង្រឹងពង្រាង ច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយត្រូវបានជាប់គាំងរង់ចាំការពិនិត្យនៃក្រុមប្រឹក្សាទណ្ឌ ហើយការិយាល័យប្រឆាំងនឹងអំពើពុក រលួយនៅក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋមន្ត្រីបានបង្កើតឡើងក្នុងដំណាក់កាលបណ្តោះអាសន្ន ។ ច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសំអាត ប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានការវក្កម្ម និង ច្បាប់គយបានអនុម័តរួចសព្វគ្រប់ ប៉ុន្តែពង្រាងនៃច្បាប់ក្រុមធន និង ពង្រាងច្បាប់ អំពើលក្ខន្តិកៈចៅក្រមនិងរាជអាជ្ញាកំពុងតែត្រូវបានពិភាក្សានៅថ្នាក់ក្រសួងនៅឡើយ ។

ការវាយតម្លៃរបស់គណៈកម្មការប្រតិបត្តិ

បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានកោតសរសើររដ្ឋអំណាចកម្ពុជា ចំពោះគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដ៏រឹងមាំរបស់កម្ពុជា ដែល បានជំរុញអោយមានកំណើនយ៉ាងឆាប់រហ័សជាមួយនឹងស្ថិរភាពទាំងក្នុង និង ក្រៅស្រុក ហើយបានអនុញ្ញាតិអោយ មានការទន្ទ្រានទៅលើភាពក្រីក្រ ។ ស្ថានភាពសារពើពន្ធរបស់កម្ពុជាមានភាពរឹងមាំ បំណុលសាធារណៈ និង បំណុលក្រៅ ប្រទេសមានចរិភាព និង អតិផរណានៅតែទាប ។ ដើម្បីកែលំអអោយមានភាពសំបូររបបនៃប្រភពនានារបស់កំណើន និង កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រដោយចរិភាព បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានលើកទឹកចិត្តអោយរដ្ឋអំណាចកម្ពុជាធ្វើអោយប្រសើរនូវ សេវាសាធារណៈ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និង បរិស្ថានធ្វើអាជីវកម្ម រួមទាំងដោយការពង្រឹងអភិបាលកិច្ចផងដែរ ។

បណ្តានាយកប្រតិបត្តិកោតសរសើរការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រដ្ឋអំណាចកម្ពុជា ក្នុងការបន្តគោលនយោបាយសារពើពន្ធប្រុងប្រយ័ត្ន ដោយជៀសវាងហិរញ្ញប្បទានក្នុងស្រុកដោយធនាគារ នៅពេលដែលមានការកែលំអកិរិយា និង គុណភាពនៃចំនួននិង ចំណាយ ។ បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានស្វាគមន៍ ចំពោះគោលបំណងរបស់អាជ្ញាធរដើម្បីតំរូវទិសចំណាយសាធារណៈ ឆ្ពោះទៅរកគោលដៅនៃផែនការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ជាមួយនិងទស្សនៈមួយដើម្បីដោះស្រាយភាពក្រីក្រជនបទ ។ នាយកប្រតិបត្តិបានលើកទឹកចិត្តដល់រដ្ឋអំណាចក្នុងការបង្កើនចំណាយដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រប្រកបដោយគុណភាព ខ្ពស់រួមទាំងការវិនិយោគមូលធនប្រកបដោយផលិតភាព ។ ពួកគាត់បានគាំទ្រគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុង ការតំឡើងប្រាក់បៀវត្សសំរាប់វិស័យសាធារណៈដើម្បីកែលំអសេវាសាធារណៈ និង បន្តបង្ការកំរិតអំពើពុករលួយ ក្នុង

ពេលជាមួយនោះ បានសង្កត់ធ្ងន់ចំពោះតម្រូវការនៃការដាក់គោលនយោបាយប្រាក់បៀវត្សនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់សេវាសាធារណៈជាទូទៅមួយ ។

បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានស្វាគមន៍ចំពោះការរីកចម្រើនថ្មីៗនេះ នៅក្នុងកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដែលបានពង្រឹងដំណើរការថវិកានិងបង្កើតនូវមូលដ្ឋានគ្រឹះសំរាប់ការចំណាយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពជាងមុន ។ នាយកប្រតិបត្តិបានកត់សំគាល់ អំពីសារៈសំខាន់នៃការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ និង អត្តសញ្ញាណកម្មចំណាយជាអាទិភាពក្នុងថវិកាឆ្នាំ 2008 ។

បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានចាត់ទុកថា ដើម្បីសំរេចនូវទិសដៅគោលនយោបាយចំណាយ តម្រូវអោយមានការកើនឡើងនៃចំណូលដោយចីរភាព ។ ការកើនឡើងនៃការប្រមូលពន្ធដ៏គួរអោយកោតសរសើរថ្មីៗនេះដែលទទួលបានដោយការកែលំអរដ្ឋបាលត្រូវបានទទួលស្គាល់ ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក៏ដោយ វិធានការណ៍គោលនយោបាយដើម្បីពង្រីកមូលដ្ឋានពន្ធ និង កែលំអរធនាសម្ព័ន្ធនៃប្រព័ន្ធពន្ធដារត្រូវតែមានជាបន្ត ។ នាយកប្រតិបត្តិបានលើកទឹកចិត្តដល់រដ្ឋអំណាចកម្ពុជាដើម្បីអនុវត្តជំហានដំបូងនានាអោយបានឆាប់បើអាចធ្វើបាន ។

បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានចាត់ទុកគោលនយោបាយប្តូរប្រាក់បច្ចុប្បន្ននេះរបស់កម្ពុជាថាសមស្រប ។ នាយកប្រតិបត្តិបានកត់សំគាល់អំពីការវាយតម្លៃដែលថា តម្លៃនៃប្រាក់បៀវត្សគឺសមស្របជាមួយនឹងមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងដំណាក់កាលមធ្យម ហើយថាមូលដ្ឋាននៃគណនីចរន្តក្រៅប្រទេសស្ថិតនៅក្នុងចំណុចលំនឹង (Equilibrium) ។ ដោយសារតែតម្រូវការដើម្បីបំពេញបន្ថែមទុនបំរុងបរទេស ប្រសិនបើមានសម្ពាធនៃការចុះតម្លៃរបស់ប្រាក់បៀវត្សដោយចីរភាព សម្ពាធនោះនឹងមិនត្រូវរារាំងទេ ។

បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានគាំទ្រមធ្យោបាយរូបិយវត្ថុសំរាប់សំរួលរបស់ធនាគារជាតិកម្ពុជា ប៉ុន្តែដាស់តឿនអោយប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះការប្រែប្រួលក្នុងពេលអនាគតនៃប្រាក់បៀវត្ស និង តម្លៃ ដែលត្រូវតែតាមដាន ដើម្បីបញ្ជាក់ពីសម្ពាធនៃអតិផរណា ។ នាយកប្រតិបត្តិបានកត់សំគាល់ថា អត្ថប្រយោជន៍នៃដុល្លារូបនិយកម្មដែលជាមូលដ្ឋានសំរាប់ស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជា និង ការរីកដុះដាលវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ នៅតែធំជាងគុណវិបត្តិនានាដែលកើតមកអំពីការបាត់បង់ចំណេញពីការបោះពុម្ពប្រាក់ (Seignorage) និង ការរាំងខ្ទប់ដល់ការប្រើប្រាស់គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុដ៏សកម្មមួយ ។ ក្នុងកំណាក់កាលរំង ហើយបើមានលក្ខខ័ណ្ឌសមត្ថភាព និង គោលនយោបាយសមស្រប ការប្រើប្រាស់ប្រាក់បៀវត្សច្រើនជាងមុននឹងជួយពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ ។

បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានអំពាវនាវដល់ រដ្ឋអំណាចកម្ពុជា អោយពង្រឹងការគ្រប់គ្រងធនាគារ និង ធ្វើអោយមានការប្រតិបត្តិយ៉ាង តឹងរឹងតាមបទបញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន ដើម្បីធានាថា វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ នៅតែបន្តទទួលបានចំណែកធ្វើអោយមានស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ។ បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានលើកទឹកចិត្តដល់ រដ្ឋអំណាចកម្ពុជាអោយធ្វើការជាមួយធនាគារពាណិជ្ជទាំងឡាយ ដើម្បីពង្រឹងប្រព័ន្ធ ទូទាត់ និង សុវត្ថិភាពកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ ហើយបានស្នូតមន្តការអនុម័តនៃច្បាប់ប្រឆាំងនឹងការសំអាតប្រាក់ថ្មីៗនេះ ។

បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានស្នូតមន្តចំពោះការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រដ្ឋអំណាចកម្ពុជា ដូចបានបង្ហាញអោយឃើញដោយការបង្កើត នូវការិយាល័យប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយនៅឯក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋមន្ត្រី ។ នាយកប្រតិបត្តិបានគូសបញ្ជាក់ថា បន្តការកែលម្អ អភិបាលកិច្ចមានសារៈសំខាន់ណាស់ដើម្បីធ្វើអោយប្រសើរនូវបរិស្ថានអាជីវកម្ម និង ពង្រឹងការប្រមូលចំណូលព្រមទាំង លើកដៃកើនប្រសិទ្ធភាពនៃចំណាយ ។ បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានលើកទឹកចិត្តដល់អាជ្ញាធរអោយការបង្កើតនូវនីតិកម្មដ៏ត្រឹម ត្រូវស្តីពីការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ និង អោយកែលម្អការគ្រប់គ្រងទ្រព្យ និង សម្បទានទាំងឡាយរបស់រដ្ឋ ។

បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានសង្កេតឃើញថា ផលិតកម្មប្រេងឥន្ធនៈនឹងកែលម្អកិច្ចវិស័យនានាបាន តែវាក៏នាំមកនូវភាព ប្រឈមផ្សេងៗបន្ថែមទៀតដែរ ដើម្បីធានាអោយមានតុល្យភាពសមស្រប រវាងការសន្សំ ការវិនិយោគ និង ការប្រើប្រាស់ អនាគតចំណូលពីប្រេង ។ បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានស្នូតមន្តការទទួលស្គាល់របស់រដ្ឋអំណាចកម្ពុជាថា ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ ច្បាស់លាស់ និង ពង្រឹងរបបពន្ធ សំរាប់វិស័យប្រេងមានសារៈសំខាន់ណាស់ ។ បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានលើកទឹកចិត្តអោយ រដ្ឋអំណាចកម្ពុជាអនុម័តគំនិតផ្តួចផ្តើមតម្លាភាពនៃឧស្សាហកម្មទាញយកធនធាន (EITI) ។

បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានស្នូតមន្តចំពោះការអត់ធ្មត់មិនធ្វើកិច្ចសន្យាកម្រៃដែលមិនមានលក្ខណៈសម្បទាន បន្ទាប់ពីមានការចាត់ ថ្នាក់ឥណទានអធិបតេយ្យរបស់កម្ពុជាដែលទទួលបានថ្មីៗនេះ ។ បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានអំពាវនាវដល់អាជ្ញាធរអោយបន្តគោល នយោបាយកម្រៃយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្នបច្ចុប្បន្ន ដែលធានាធនាសម្ព័ន្ធសម្បទានដ៏ខ្ពស់នៃបំណុលបរទេសដែលគាំពារវិភាពបំណុល ។

បណ្តានាយកប្រតិបត្តិបានលើកទឹកចិត្តដល់អាជ្ញាធរក្នុងការបន្តខំប្រឹងប្រែងដោះស្រាយបំណុលយឺតយ៉ាវដែលនៅសេសសល់ ជាមួយម្ចាស់បំណុលផ្លូវការនានា ដោយកត់សំគាល់ថាការដោះស្រាយដោយជោគជ័យមួយនឹងបើកផ្លូវដល់ការពិចារណាលើ កិច្ចព្រមព្រៀងនៃកម្មវិធីឥណទានគាំទ្រកំណើននិងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ (PRGF) ថ្មីមួយ ។ នាយកប្រតិបត្តិបាន ស្នូតមន្តចំពោះគោលនយោបាយជាប់ទាក់ទិនដ៏ខ្លាំងក្លាមួយរបស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិជាមួយកម្ពុជា រួមទាំង តាមរយៈ ការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស ។

Table 1. Cambodia: Selected Economic Indicators, 2004–07

Nominal GDP (2006): \$7254 million
 GDP per capita (2006): \$513
 Population (2006): 14.2 million

	2004	2005	2006 Est.	2007 Proj.
Real economy	(annual growth rates, in percent)			
Real GDP	10.0	13.5	10.8	9.1
Real GDP excluding agriculture	15.2	8.7	17.0	11.3
CPI Inflation (end of period)	5.6	6.7	2.8	3.8
	(in percent of GDP)			
Domestic investment	17.7	20.1	21.5	21.5
Government investment	6.0	5.6	5.5	5.3
National saving	15.6	15.8	19.5	19.5
Money and credit	(annual growth rates in percent, unless otherwise indicated)			
Broad money	30.4	16.1	38.2	42.9
Net credit to the government 1/	-2.4	-4.9	-10.6	-0.6
Private sector credit	35.9	31.8	51.6	44.7
Government operations	(in percent of GDP)			
Revenue 2/	10.3	10.3	11.5	10.8
Expenditure	14.9	13.7	13.5	13.9
Overall budget balance 2/	-4.6	-3.4	-2.0	-3.1
Foreign financing, net	4.7	4.8	4.4	3.8
Domestic financing 3/	-0.2	-1.5	-2.5	-0.7
Balance of payments	(in millions of dollars, unless otherwise indicated)			
Exports	2,589	2,910	3,693	4,313
Imports	-3,269	-3,928	-4,749	-5,526
Current account (excl. official transfers)	-436	-591	-525	-587
(in percent of GDP)	-8.2	-9.4	-7.2	-7.0
Overall balance	49	65	193	246
Gross official reserves	809	915	1,097	1,400
(in months of imports of goods and non-factor services)	2.6	2.4	2.4	2.6
(in percent of uncovered dollar deposits in banks) 4/	179	146	113	90
Public external debt 5/	2,043	2,123	2,248	2,464
(in percent of GDP)	38.5	33.9	31.0	29.5
Memorandum items:				
Nominal GDP (in billions of riels)	21,343	25,693	29,809	33,822
(in millions of U.S. dollars)	5,308	6,271	7,254	...
Exchange rate (riels per dollar; end of period)	4,031	4,116	4,046	...

Sources: Data provided by the Cambodian authorities; and Fund staff estimates and projections.

1/ Contribution to broad money growth.

2/ In 2006, includes transfer of MDRI proceeds as capital revenue transfer .

3/ Includes funds in transit and payment orders in excess of cash released.

4/ Dollar deposits in commercial banks net of their unrestricted reserves at NBC.

5/ From January 2006 includes the impact of debt forgiveness from the IMF under the MDRI.